

Előterjesztés
Hajdúhadház Város Önkormányzat
Polgármesterétől
Képviselő-testület 2023. április hó 27. napján tartandó ülésére

Tárgy: Védőnői beszámolók a 2022. évben végzett munkáról

Illetékes Bizottság: Szociális és Családvédelmi Bizottság

Döntési dokumentumok száma: 1 db

Döntési dokumentumok típusa: határozati javaslat

Nyílt ülés

Szavazás módja: nyílt – egyszerű többség

Név szerinti szavazás: nem

Költségvetést érint: nem

Melléklet: 3 db.

Tisztelt Képviselő-testület!

Hajdúhadház Város területén 7 védőnő tevékenykedik. Ezen túlmenően iskola védőnői feladatokat 2 védőnő lát el, egyikük a legkisebb területi körzet felelőse is. Tevékenységüket a területi védőnői ellátásról szóló 49/2004. (V.21.) ESzCsM rendelet alapján látják el. E jogszabály határozza meg alkalmazási feltételüket, feladataikat, alkalmazandó dokumentumaikat, gondozottaik számát.

A területi védőnői szolgálat keretein belül Báji-Szabó Irén, Pistainé Osikóczy Mónika, Kecsedí Ildikó, Nagy Marianna, Czirják Alexandra (január-november), Hodosánné Czibere Mariann, Kovács Diána Fanny, Szendrei-Nagy Erika Dóra tevékenykedik. Az iskola védőnői szolgálatot Gyarmatiné Toronyi Edit és Kovács Diána Fanny látja el. Beszámolóikat a fenti jogszabály alapján készítették el.

A területi védőnői beszámoló és az iskolai védőnői beszámolók az előterjesztés mellékletét képezik.

Az egészségügyi alapellátásról szóló 2015. évi CXXIII. törvény vonatkozó rendelkezése értelmében **2023. július 01-ét követően** a védőnői ellátás biztosításáról az állam által kijelölt intézményfenntartó szerv gondoskodik, oly módon, hogy az ellátást biztosító ingatlan és tárgyi feltételeket az önkormányzatoknak továbbra is biztosítani kell.

Fentiek alapján kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az előterjesztést megtárgyalni, és az alábbi határozati javaslatot elfogadni szíveskedjen.

Határozati javaslat

**Hajdúhadház Város Önkormányzata Képviselő-testületének
...../2023.(IV.27.) határozata
védőnői beszámoló a 2022-es évről**

Hajdúhadház Város Önkormányzata Képviselő-testülete megtárgyalta a területi védőnők és az iskolai védőnők beszámolóját a 2022. évi munkájukról és úgy döntött, hogy azt elfogadja.

Határidő: azonnal

Felelős: Csáfordi Dénes polgármester

Hajdúhadház, 2023. április 11.

Tisztelettel:

Csáfordi Dénes
polgármester

Az előterjesztést összeállította:

Szaniszló Tamás
aljegyző

Az előterjesztést véleményezte és jóváhagyta:

dr. Kiss-Kazsuk Katalin
jegyző

A D A T L A P

A védőnői ellátás 2022. évi működéséről szóló beszámoló elkészítéséhez

I. Az ellátást nyújtó adatai:

Védőnői Szolgálat

Kitöltésért felelős személyek: Báji-Szabó Irén, Pistainé Osikóczy Mónika, Kecsedí Ildikó, Nagy Marianna, Cziráj Alexandra (január-november), Hodosánné Czibere Mariann, Kovács Diána Fanny, Szendrei-Nagy Erika Dóra

Területi védőnők, elérhetőség: Védőnői Szolgálat, 4242 Hajdúhadház, Bocskai tér 8.
Tel.: 06-52/384-511

II. Az ellátás biztosításához kapcsolódó személyi és tárgyi feltételek bemutatása.

A Védőnői Szolgálat Hajdúhadház, Bocskai tér 8. szám alatt található. Az épület akadálymentesített, alapfelszereltsége a 49/2004. (V. 21.) ESzCsM rendeletben előírtak megfelel.

8 védőnői körzetben 4 főállású főiskolai végzettséggel rendelkező védőnő látja el a feladatokat- 3 körzetben gyeden levő kollégákat szerződéssel rendelkező kolléganők helyettesítik, 1 körzetben pedig megosztott helyettesítés (2 kolléganő a saját körzet mellett látja el a körzet feladatait).

A tanácsadó alapfelszerelése

- Személmérleg,
- magasság mérő állvány,
- csecsemőmérleg,
- mérőszalag,
- hosszúságmérő,
- audiométer,
- látásélesség vizsgáló tábla,
- színlátást vizsgáló könyv,
- vérnyomásmérő, különböző méretű mandzsetta,
- fonendoscop,
- magzati szívhangvizsgáló készülék,
- vizeletvizsgálathoz: (reagensek, tesztek, kémcsövek, kémcsőállvány, vizeletgyűjtő pohár),
- vércukor meghatározásához eszköz,
- egyszer használatos gumikesztyűk

- egyszer használatos fecskendők, injekciós tűk különböző méretben,
- leszorító gumi,
- csipesz (kullancs, szálla)
- olló (különböző),
- egyszer használatos nyelvtálc,
- kötszerek (különböző méretű steril és nem steril),
- lázmérő,
- vizespohár,
- pedálos vödör,
- textíliák (köpeny, törölköző, lepedő, műszertörölő),
- hűtőszekrény, hűtőtáska,
- veszélyes anyagok tárolására alkalmas hulladékgyűjtő,
- bútorzat (műszer- és kötszerszekrény, vizsgálóasztal, műszerasztal, mérlegasztal, pakolóasztal, zárható íróasztal, irattartó szekrény, számítógép asztal, székek, fekvőhely).
- telefon,
- körzetenként 1 darab laptop
- nyomtató,
- szélessávú internet elérés.
- postázáshoz szükséges feltételek: buborékos boríték, A/4-es boríték, postakönyv.

III. A területi védőnői ellátás bemutatása (a 2021. évi statisztikai adatok alapján):

Védőnői ellátásról szóló 49/2004. (V.21.) ESZCSM rendelet szabályozza a tevékenységünket. A védőnő feladata:

- a **nővédelem**, ezen belül
 - a családtervezéssel kapcsolatos tanácsadás,
 - az anyaságra való felkészülés segítése,
 - a lakossági célzott szűrővizsgálatok szervezésében részvétel,
- a **várandós anyák** gondozása
- a **gyermekágyas** időszakban segítségnyújtás és tanácsadás az egészségi állapottal, az életmóddal, szoptatással, valamint a családtervezéssel kapcsolatban;
- az **újszülött kortól a tanulói jogviszony megkezdéséig** a gyermekek gondozása törvényes képviselővel előzetesen egyeztetett gondozási terv alapján a családlátogatás, védőnői tanácsadás keretében célzott és szükséglet szerinti gondozás végzése, továbbá a harmonikus szülő-gyermek kapcsolat kialakulásának, a gyermek nevelésének és szocializációjának segítése, valamint a gyermek fejlődéséhez igazodóan az egészséges életmódhoz szükséges ismeretek nyújtása,

- az újszülöttek, a koraszülöttek, a kis súllyal születettek, valamint az egészségi és környezeti ok miatt veszélyeztetett csecsemők és gyermekek pszichoszomatikus fejlődésének fokozott figyelemmel kísérése és segítése,
- a szoptatás és az anyatejes táplálás fokozott figyelemmel kísérése, az anyatejjel való táplálás ösztönzése különösen az első 6 hónapban, az anya tanítása a szoptatás helyes technikájára, a tejelválasztás fokozásának és fenntartásának módjaira; fokozott figyelemmel minden korcsoportban az életkornak, egészségi állapotnak és fejlettségi szintnek megfelelő táplálásra és táplálási nehézségekre,
- 0-4 napos életkorban elvégzendő szűrővizsgálatok meglétének ellenőrzése
- a gyermek fejlődését veszélyeztető tényező észlelésekor a háziorvos, illetve a gyermekjóléti szolgálat haladéktalan értesítése mellett a veszélyeztetett gyermek és családjának fokozott gondozásba vétele,
- a családok tájékoztatása az életkorhoz kötött védőoltások fontosságáról, a védőoltások szervezése, nyilvántartása, jelentése a külön jogszabályban, módszertani levélben foglaltak szerint;
- az **óvodában** a védőnői feladatok végzése
- az **oktatási intézménybe nem járó otthon gondozott tanköteles korú gyermek** gondozása;
- családgondozás keretében,
 - a gondozott családban előforduló egészségi, mentális és környezeti veszélyeztetettség megelőzése, felismerése érdekében segítségnyújtás a helyes életvitelhez, a harmonikus, szerető családi környezet kialakításához,
 - figyelemfelhívás a népegészségügyi szűrővizsgálaton történő megjelenés fontosságára, továbbá tájékoztatás az önkéntesen igénybe vehető ajánlott szűrővizsgálatokról,
 - részvétel a gyermekjóléti szolgálat éves tanácskozásán, eseti megbeszélésein,
- az egyéni és közösségi egészségfejlesztési, egészségvédelmi programok tervezésében, szervezésében és megvalósításában részvétel.

- Szűrővizsgálatok végzése

Az 51/1997. (XII.18.) NM rendelet és a 49/2014 (V.21.) ESZCSM rendelet határozza meg a területi védőnők által végzendő szűrővizsgálatok rendjét:

- Újszülött hazaadását követő első vizsgálat esetén, valamint 1, 2, 3, 4, 6 és 9 hónapos életkorban:
 - a) teljes fizikális vizsgálat, különös tekintettel a fejlődési rendellenességek szűrésére,
 - b) mozgásszervi vizsgálat, csípőficam szűrése 4 hónapos korig,
 - c) idegrendszer vizsgálata,
 - d) rejtettheréjűség vizsgálata,
 - e) adaptáció, gondolkodás, preverbalis képességek, kommunikáció, szocializáció, testi fejlődés és motoros képességek (nagy- és finommozgások/manipuláció) vizsgálata,
 - f) érzékszervek, érzékelés, észlelés vizsgálata (látás, hallás),
 - g) testhossz, testtömeg, fejkörfogat mérése, a fejlődés és tápláltsági állapot értékelése a hazai standardok alapján,
 - h) rizikószűrés a hazaadást követően 1 hónapon belül és az életkörülményekben történő egészségi, környezeti változás esetén.
- 12 hónapos, szükség esetén 15 hónapos, 18 hónapos, 2 éves, szükség esetén 2,5 éves, 3 éves életkorban és ezt követően 6 éves életkorig évente:
 - a) teljes fizikális vizsgálat,
 - b) idegrendszer vizsgálata,
 - c) rejtettheréjűség vizsgálata 2 éves korig, herék vizsgálata évente,

- d) testmagasság, testtömeg (fejkörfogat szükség szerinti mérése), a fejlődés és tápláltsági állapot értékelése hazai standardok alapján,
- e) adaptáció, gondolkodás, preverbalis képességek, kommunikáció, szocializáció, testi fejlődés és motoros képességek (nagymozgások, finommozgások/manipuláció) vizsgálata,
- f) érzékszervek, érzékelés, észlelés vizsgálata (látás, hallás),
- g) mozgásszervek vizsgálata: különös tekintettel a lábstatikai problémákra és a gerinc rendellenességeire (tartáshiba, scoliosis),
- h) vérnyomás mérése 3-6 éves életkor között,
- i) korai fogászati szűrés és gondozás,
- j) rizikószűrés az életkörülményekben történő egészségi, környezeti változás esetén.

A védőnőket a települési önkormányzat foglalkoztatja, szakmai felügyeletüket a népegészségügyi szakigazgatási szervek vezető védőnői végzik. Preventív feladataikat az egészségügyi intézmények keretein belül ellátási területen, illetve oktatási intézményekben végzik.

Gondozotti létszámok a 2022. dec. 31.-i adatok alapján:

	Gravida		0-11 hó		12-35 hó		3-6 év		7-18 év		Összlét-szám	Össz. fok. gond.
	fő	fokozott gond.	fő	fokozott gond.	fő	fokozott gond.	fő	fokozott gond.	fő	fokozott gond.		
I. körzet	13	6	19	3	52	4	98	10	1	0	183	23
II. körzet	10	1	31	6	60	6	101	1	1	1	203	15
III. körzet	18	3	29	7	63	16	121	24	1	1	232	51
IV. körzet	17	9	29	0	75	4	129	8	0	0	250	21
V. körzet	12	2	34	10	60	14	111	13	2	1	219	40
VI. körzet	17	12	30	9	63	7	89	17	0	0	199	45
VII. körzet	6	2	20	3	58	9	94	4	1	1	179	19
VIII. körzet	6	2	13	2	19	3	28	1	1	0	67	8
Összesen	99	37	205	40	450	63	771	78	7	4	1532	222

2022. dec. 31.-ig védőnői tanácsadáson megjelentek száma:

	Várandós	0-11 hó	12-35 hó	3-6 év
I. körzet	150	213	211	112
II. körzet	172	342	185	104
III. körzet	149	288	248	144
IV. körzet	222	336	231	134
V. körzet	155	466	203	142
VI. körzet	184	279	180	113
VII. körzet	92	274	164	140
VIII. körzet	45	183	118	49
Összesen	1169	2381	1540	938

2022. december 31.-ig összesen **6028** fő jelent meg tanácsadáson.

2022. december 31.-ig végzett védőnői látogatások száma:

	Családlátogatások	Szaklátogatások
I. körzet	615	891
II. körzet	771	1019
III. körzet	897	1174
IV. körzet	793	1020
V. körzet	800	1085
VI. körzet	848	1117
VII. körzet	667	830
VIII. körzet	355	485
Összesen	5746	7621

Újszülöttek száma 2022-ban:

I. körzet	19
II. körzet	32
III. körzet	25
IV. körzet	27
V. körzet	36
VI. körzet	26
VII. körzet	20
VIII. körzet	13
Összesen	198

2022-ban gondozott és újonnan nyilvántartásba vett várandósok száma:

	Gondozott várandósok
I. körzet	37
II. körzet	39
III. körzet	46
IV. körzet	48
V. körzet	41
VI. körzet	49
VII. körzet	24
VIII. körzet	21
Összesen	305

2022-ben jelentős változások történtek a védőnői feladatokra vonatkozó előírásokban.

A tavalyi évben kitört ukrán háború miatt, városunkban is elszállásolásra került több menekült család. A helyi nyilvántartásuk elkészítésében aktívan részt vettünk. Heti jelentéssel kellett elszámolnunk mentorvédőnőnk felé.

1. Távkonzultáció

- A vírushelyzetre való tekintettel a gondozottakkal való személyes találkozások mellett megjelent a távkonzultáció is. Ez általában telefonon, messengeren valósul meg. Ezeket az előírásoknak megfelelően nyilvántartjuk, adminisztráljuk, valamint a havi jelentés is kéri a rá vonatkozó számadatokat.

2. Szakmai, gyakorlati iránymutatás a területi védőnő gyermekvédelmi feladatainak ellátásához, különös tekintettel a korai észlelésre, jelzésre és az együttműködésre

- A területi védőnőnek a családlátogatási, a tanácsadáson való megjelenési gyakoriságot úgy kell terveznie, szerveznie, egyeztetnie, hogy képes legyen egészségi és környezeti okból egyaránt a korai észlelő- és jelző feladatainak megfelelő ellátására. A jelzőrendszeri tagok - személyek, szolgáltatók, intézmények és hatóságok - a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a veszélyeztetettség megelőzése és megszüntetése érdekében kötelesek egymással együttműködni, és egymást kölcsönösen tájékoztatni. A család- és gyermekjóléti szolgálat a jelzéseket fogadja, és a veszélyeztetettség gyanújának megalapozottsága esetén a gyermek és a család szükségleteihez igazodó intézkedéseket tesz.

3. Szülői kérdőívek

- A meghatározott életkorokban történő státuszvizsgálatok során kérdőívet kell kitölteniük a gyermekük fejlettségével kapcsolatban.

- A szülői megfigyelésen alapuló kérdőív célja a szülők gyermekeik fejlődésével kapcsolatos ismereteinek bővítése a védőnők, házi/gyermekeorvosok munkájának segítése. A kérdőív segítségével a szülők tapasztalatai is bekerülnek a rendszerbe, annak érdekében, hogy időben felfedezhetőek legyenek azok a problémák, amelyeket korai intervencióval befolyásolni lehet.

- A gyermek legjobb ismerője a szülő, ezért az ő megfigyelése, tapasztalata nagyon fontos a fejlődés menetének, illetve megakadásának a meghatározásához. A TÁMOP 6.1.4. „Koragyermekkori program” célja az, hogy a szülőknek és az alapellátóknak sikerüljön hamarabb és pontosabban észlelni a fejlődésükben veszélyeztetett gyermekeket, hogy hosszú távon is nőjön a beiskolázásra alkalmas gyermekek aránya, illetve csökkenjenek a területi és szociális egyenlőtlenségek ezen a területen.

- A gyermek fejlődésének nyomon követésére, valamint az időben nyújtott segítségadáshoz az eddig alkalmazott tevékenységekhez új elem fejlesztése kapcsolódik: a szülői megfigyelésen alapuló kérdőív, mely 0-7 éves kor között vizsgálja a gyermekek fejlődését 15 életszakaszban. A Szülői kérdőív az alábbi területeket érinti: nagymozgás, finommotorika, kommunikáció, beszéd, értelmi és szociális fejlődés.

- A Szülői kérdőív Magyarországon, de világviszonylatban is egyedülálló. Sok országban használnak szülői megfigyelésen alapuló kérdőíveket a gyermek fejlődésének nyomon követésére, de arra még nem volt példa, hogy egy ország összes csecsemője és kisgyermeke fejlődését követni próbálták volna. A szülői megfigyelésen alapuló kérdőívet hazai szakemberekből (gyermekneurológusok, gyermekgyógyászok, pszichológusok, védőnők, gyógypedagógusok, gyógytornászok) álló csoport fejlesztette ki és a 0-7 éves gyermekek pszichomotoros fejlődésének nyomon követéséhez ad segítséget a szülők és a szakemberek számára.

- A Szülői kérdőívet 1 hónapos és 6 éves kor között összesen 12 alkalommal kell a szülőknek kitölteniük. Ehhez kapcsolódik még két kiegészítő életkor: 15 hónapos és 2,5 éves korban. Ezekben a korcsoportokban, akkor szükséges a gyermekekről kitöltenünk a Szülői kérdőívet, akiknél az azt megelőző vizsgálatkor fejlődési zavar gyanúja merült fel. Hét éves

korban pedig azokat a gyermekeket szűrjük, akik valamilyen oknál fogva még nem kezdték meg iskolai tanulmányaikat.

4. Rizikókérdőívek

- A védőnő a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése érdekében a gyermekvédelmi jelzőrendszer működésének és működtetésének szakmai módszereit alkalmazva jár el, az első látogatáskor rizikókérdőív felvétele alapján megismeri az egészségi állapotot, a családi és szociális helyzetet. Problémák, életvezetési nehézségek, körülmények, rizikótényezők korai felismerésével anamnézis megismerésével, megfigyeléssel, tájékozódással, védőnői szűrővizsgálatok végzésével, rizikószűrés-kérdőív felvételével, szakszerű gondozással és követéssel látja el munkáját.

5. Adminisztráció

- 2018.05.01-től a munkáltató által megvásárolt Stefánia Védőnői Nyilvántartó Rendszert használjuk, ami jelentős mértékben megkönnyítette a munkánkat. Ezzel egy egységes adminisztrációs rendszer alakult ki az iskolai és területi védőnők között.

6. Várandósok számára járó segélycsomag

- A Rászoruló Személyeket Támogató Operatív Program (továbbiakban RSZTOP) keretében a szegénység csökkentése érdekében, különösen a gyermekekre és várandós kismamákra összpontosító intézkedések végrehajtására kerül sor.

Az RSZTOP-1.1.1- 16 kiemelt projekt célja, hogy rendszeres segítségnyújtás keretében élelmiszer-csomaggal lássa el az RSZTOP által meghatározott célcsoportba tartozó személyeket, családokat, az Európai Unió és Magyarország kormányának finanszírozásával.

Az RSZTOP-projektek végrehajtása 2 szakaszban valósul meg. Az 1. szakasz célja egy három megyére (Borsod-Abaúj Zemplén, Szabolcs-Szatmár-Bereg és Hajdú-Bihar megyék) kiterjedő „Pilot projekt” megvalósítása, amely során szerzett tapasztalatok felhasználásra kerülnek a 2. szakasz végrehajtása során.

A projekt keretében élelmiszer-csomagokhoz jutnak a kedvezményezett járásokban élő rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult, de intézményi ellátásban nem részesülő első sorban 0-3 éves korú gyermekek családjai.

Továbbá a projekt keretében élelmiszer-csomagokhoz jutnak azon várandós anyák a magzat 3 hónapos korától:

- akik kedvezményezett járásokban élnek
- és akik aktív korúak ellátására jogosult személlyel élnek egy háztartásban.

Az RSZTOP projekt végrehajtása érdekében az Emberi Erőforrások Minisztériuma – EFOP-RSZTOP Irányító Hatósággal megkötött támogatási szerződéssel a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság (SZGYF) rendelkezik.

A Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság az alábbi esetekre kiterjedően kéri fel közreműködésre a védőnőket:

- A védőnők tájékoztassák a pályázat adta lehetőségekről a körzetükben azokat a várandós anyákat (a magzat 3 hónapos korától), akik olyan háztartásban élnek, ahol a háztartásban aktív korúak ellátására jogosult személy él

- A védőnők adják át kitöltésre a jogosult várandós anyák számára a mellékelt Nyilatkozatot, majd a kitöltött (papír alapú, és hiánytalanul kitöltött) Nyilatkozatokat juttassák el a Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Balmazújvárosi Járási Hivatala Népegészségügyi Osztályára, minden hónap utolsó munkanapjáig, mert a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság csak abban az esetben tudja felvenni a várandós anyát a rászorulóknak listájára és kiértékelni őt.

7. Család, Esélyteremtő és Önkéntes Ház

- Az egyesület által a 2021.07.01. után született újszülöttek számára csomagot adhatunk (body, textilpelenka, lázmérő, pléd, előke), valamint több doboz lázmérőt is kaptunk, amiknek a kiosztása folyamatosan történik.

IV. Ellenőrzések tapasztalatai

2022. évben szakmai ellenőrzés nem történt, mivel nincs szakmai vezető védőnőnk.

V. Együttműködés más szervezetekkel, intézményekkel:

- Hajdúhadházi Család- és Gyermekjóléti Központ
- Óvodák
- Gyermekorvosok
- Iskolavédőnők
- Mentorvédőnő
- Zágonyi Kitti, járványügyi osztály munkatársa
- Octenisept
- Alpen Pharma Group
- Felicitas Kft.
- Baba-mama tudakozó
- tápszergyártó cégek (Milumil, Beba)

VII. Továbbképzési tervek, elképzelések részletes indokolással:

2022. évben több szakmai továbbképzésen (online és személyes) is részt vettünk. A továbbképzéseken való részvételhez sok segítséget kaptunk az Önkormányzattól a részvételi díjak, utazási költségek, autóval való szállítás vonatkozásában.

VII. A védőnői ellátással kapcsolatos fejlesztési elképzelések:

Mivel az elmúlt évben 1 Gyeden lévő kolléganő is dolgozni kezdett, csaknem teljes létszámmal látjuk el a védőnői munkát. Ezáltal az irodahelyiség, a tanácsadó kicsinek bizonyul. Elképzeléseink között szerepel, hogy egy másik, tágasabb védőnői tanácsadóban fogadhassuk a gondozottakat és végezhesük munkánkat. A jelenlegi épületben sajnos további átalakításra nincs lehetőség. A munkaszobán kívül sem étkező, sem öltöző helyiség nincs.

I. Az ellátást nyújtó adatai:

Gyarmatiné Toronyi Edit – iskolavédőnő

Tel: 06/30 327 7487

E-mail: iskolavedonok@hajduhadhaz.hu

II. Az ellátás biztosításához kapcsolódó személyi és tárgyi feltételek bemutatása.

Főállású iskolavédőnőként ellátott iskolák:

- o Földi János Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola és AMI – Bocskai tér 14.
- o Földi János Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola és AMI – Rákóczi úti Tagozat
- o Berettyóújfalu Szakképzési Centrum Szilágyi Dániel Szakképző Iskola, – Bocskai tér 6.
- o Rózsai Tivadar Református Általános Iskola – Hajdúhadház Kossuth u. 3. – Kéthetente pénteken

Munkámat az előre elkészített munkaterv alapján, illetve a 26/1997. NM rendelet az iskola-egészségügyi ellátásról, valamint annak módosítása a 19/2009. NM rendelet, illetve Módszertani levelekben meghatározott módon végeztem.

Az iskolavédőnői munka nagyobb része az iskolák által biztosított orvosi szobákban történik, melynek felszereltségéről az Önkormányzat, mint munkáltatóm, a 19/2009. NM rendeletnek megfelelően gondoskodik.

Iskolaorvos: Dr. Besenyői Ágnes és Dr. Szilasi Bence

Munkavégzés helyszíne: Hajdúhadház, Földi János Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola és AMI, Orvosi szoba, Bocskai tér 14. (A BSzC. Szilágyi Dániel Szakképző Iskola tanulói részére is itt történnek az iskolaorvosi vizsgálatok)

Iskolavédőnői munka a 2022/2023-as tanévben:

- A Földi János Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola orvosi szobájában minden hétfőn délelőtt védőnői fogadóórát tartok, ahol a szülők, gyerekek, pedagógusok rendelkezésére állok. Ekkor van lehetőség az esetleg felmerülő problémák megbeszélésére, leletek bemutatására. Az utóbbi években egyre több szülő veszi igénybe ezt a lehetőséget.

Pedagógusok részre vérnyomás és vércukormérésre is biztosítok lehetőséget.

- Szükség esetén elsősegély-nyújtási feladatokat látok el. (sebellátás, vérnyomás- és lázmérés, stb.)
- A tisztasági vizsgálatok végzése az Önkormányzat által alkalmazott „közmunkás egészségőr” segítségével történik. Az ő feladata a tanulók hajának rendszeres ellenőrzése, a kiszúrt gyerekek nyomon követése, illetve kezelése. A szűrési eredményekről nekem számol be, munkáját én ellenőrzöm, szükség esetén együtt dolgozunk.

Az elmúlt évek tapasztalatai alapján elmondható, hogy az egészségőrök munkája, az általuk végzett rendszeres ellenőrzés, kezelés, sokat javított a helyzeten.

- Rendszeresen részt veszek a Család- és Gyermejjóléti Központ által havi rendszerességgel szervezett jelzőrendszeri megbeszéléseken, ahol beszámolási kötelezettségem van az iskola fejtetvességével és egyéb fertőző bőrbetegségekkal (rüh, ótvar) kapcsolatosan.

Az idei tanévben átlagosan 30-50 között volt a serkés és tetves tanulók száma. Ebből 10-12 olyan gyerek van, aki rendszeresen problémás. Róluk a Család- és Gyermejjóléti Központ felé a problémajelzők írása megtörtént.

- Szeptemberben megtörtént az iskola által kiadott névsor alapján az 1. évfolyamosok Stefánia védőnői program adatbázisába történő bevétele, gyermekkori oltásaiknak dokumentálása, 5 éves státuszlapjuk begyűjtése
- Az elballagott 8. osztályos tanulók iskola-egészségügyi törzslapjait továbbítottam a középiskolák felé.

- A távozó diákok iskola-egészségügyi törzslapjának postázása, érkező tanuló törzslapjának megkérése folyamatos.
- Előkészítettem és megszerveztem a kötelező iskolai kampányoltásokat a 6.-7. évfolyamokon szeptember és október hónapban, valamint március és április hónapban. (szülők, tanulók értesítése, oltóanyag rendelése, iskolaorvossal, pedagógusokkal időpont egyeztetése, dokumentáció, jelentési kötelezettség teljesítése)

2022/2023-as tanévben eddig védőoltásban részesült tanulók száma:

Engerix-B (Hepatitis-B ellen 7. évfolyamon) 52 fő

Boostrix (torokgyík, tetanusz és szamárköhögés ellen 6. évfolyamon) 64 tanuló

MMRvax Pro (kanyaró, mumpsz és rubeola ellen 6. évfolyamon) 64 tanuló

Ebben az évben ismét volt lehetőség a hatodikosoknak a két oltás egyidejű beadására. Ez a magántanulók és folyamatos hiányzók esetében jelent nagy könnyebbséget.

A HPV (Humán Papillóma Vírus elleni) védőoltást 19 hetedik évfolyamos lány és 15 hetedik évfolyamos fiú igényelte és kapta meg októberben.

- Folyamatosan zajlanak az iskolavédőnői és iskolaorvosi szűrések a páros osztályokban. A vizsgálat eredményéről a szülők (az osztályfőnökök segítségével) a jogszabályban meghatározottak alapján Védőnői Tájékoztató Igazolást kapnak, melyben szerepelnek az esetleges további teendők is.

Sajnálatos tapasztalat az iskolai szűrővizsgálatokkal kapcsolatban, hogy kevés a visszajelzés a szülők részéről. Még ha el is viszik a gyereket az általunk javasolt szakorvosi vizsgálatokra, erről az iskola-egészségügyet legtöbbször nem tájékoztatják, leletet (többszöri kérés, kérdés ellenére) nem hoznak.

- A szűrések eredménye alapján összeállításra kerül a gyógytestnevelésre javasolt tanulók listája.

- Ebben az évben is igyekszem hangsúlyt fektetni az egészségnevelésre. Ennek érdekében a pedagógusokkal egyeztetve mindig szívesen tartok egészségfejlesztő órákat bármilyen aktuális témában a saját kompetenciámon belül.

2022/2023-as tanévben megtartott előadások:

o 2022 11 03 Lányból nővé K/3-4-5-7-8 osztály (lányok)

Ehhez az előadáshoz a Magyar Vöröskereszt segítségével filmvetítésre és mintacsomagok kiosztására is lehetőség volt.

o 2022 11 21 Egészséges táplálkozás 6z osztály

o 2022 11 28 Egészségmegőrzés 7a osztály

o 2023 02 08 Fogápolás 2b osztály

o 2023 03 13 Kamaszkori szerelem 8a osztály

- Igyekszem a szülőkkel minél közelebbi és személyes kapcsolatot kialakítani. Ennek érdekében jelen vagyok már a beiratkozásnál, ahol az iskola-egészségügyi dokumentációhoz szükséges papírok kitöltését végzem, bemutatkozva a szülőknek, és ismertetve munkám lényegét.
- Az ifjúságvédelmi felelős vagy Család- és Gyermekjóléti Központ meghívása esetén részt veszek a problémás tanulók ügyében összehívott esetkonferenciákon.

Együttműködés más szervezetekkel, intézményekkel

- Területi Védőnői Szolgálattal:
 - o Probléma esetén konzultáció
 - o iskolai dokumentációhoz szükséges adatok bekérése
- Hajdúhadházi Család- és Gyermekjóléti Központ
 - o Havonként megrendezendő Jelzőrendszeri megbeszélések
 - o Problémajelzők
 - o Esetkonferenciák

- Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Balmazújvárosi Járási Hivatal Járási Népegészségügyi Intézete –a járványügyi osztály munkatársai (fejtetvességgel és oltási elmaradásokkal kapcsolatosan)
- Názáreti Egyház – nyári tábor szervezése dolgozó szülők részére 6-12 éves gyerekeknek. Egész napos napköziotthonos ellátással.

Továbbképzési tervek, elképzelések részletes indokolással

- Kötelező kreditpontok megszerzéséhez szükséges továbbképzéseken való részvétel.
- MAVÉ (Magyar Védőnők Egyesülete) által rendezett szakmai továbbképző napokon való részvétel évente három alkalommal (tavaszi, őszi és országos) ahol szakma specifikusan követhetem a legújabb protokollok ismertetését, egy-egy témáról részletesebb információkat kaphatok.
- A MAVÉ honlapjára felkerülő képzéseket folyamatosan figyelemmel kísérem, a szakmailag indokolt képzéseken lehetőség szerint részt veszek.

Tisztelettel:

Gyarmatiné Toronyi Edit
iskolavédőnő.

Hajdúhadház, 2023. március 27.

A D A T L A P

A védőnői ellátás 2022. tanévi működéséről szóló beszámoló elkészítéséhez

I. Az ellátást nyújtó adatai (Név, székhely, képviselő, kitöltésért felelős személy neve, elérhetősége)

Kovács Diána Fanny területi védőnő

e-mail: kovacsdiانا1995@gmail.com, telefonszám:0620/322-56-25

II. Az ellátás biztosításához kapcsolódó személyi és tárgyi feltételek bemutatása.

Területi védőnőként, vegyes körzetben az alábbi oktatási intézményt látom el:

1. Földi János Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola és AMI – Szilágyi Dániel u. 2-4.

A védőnői munka a Bocskai Tagintézményben az orvosi szobában történik, melynek felszereltségéről az Önkormányzatnak, mint fenntartónak szükséges gondoskodnia. Az orvosi szobák alapfelszerelését a 19/2009. NM rendelet határozza meg.

III. A területi védőnői ellátás és az iskolavédőnői ellátás bemutatása :

Az ellátott intézményekben tanuló diákok többsége hátrányos helyzetű, vagy halmozottan hátrányos helyzetű, rossz szociális körülmények között élő gyermek.

Munkámat a 26/1997. NM rendelet az iskola-egészségügyi ellátásról, valamint annak módosítása 19/2009. NM rendelet, illetve Módszertani levelekben meghatározott módon végzem. Ezt kiegészíti minden tanévben az iskolavezetéssel és iskolaorvossal egyeztetett éves iskola-egészségügyi munkaterv, amely a tervezett munkafeladatokat tartalmazza havonkénti lebontásban. Az iskolaorvossal együttműködésben szükséges ellátni az iskola-egészségügyi feladatokat.

Az iskolaorvos a tagintézményben december 31.-ig Dr. Becskyné dr. Besenyői Ágnes. Doktornő volt, munkájával rendszeresebbé, tervezhetőbbé, nyomon követhetőbbé vált a munka az iskola-egészségügyi szolgálatnál.

A tanulók védőnői, majd orvosi vizsgálata minden tanévben a páros osztályokban tanuló 2,4,6,8,10,12. évfolyamokon történik meg, illetve szakmát tanulók esetében 9,10,11. évfolyamokon is.

Tartalmazza:

- teljes fizikális vizsgálat,
- a testmagasság, testtömeg, a testi fejlettség és tápláltsági állapot hazai standardok szerinti értékelése, a nemi fejlődés értékelése,
- a pszichés, motoros, mentális, szociális fejlődés és magatartásproblémák feltárása,
- érzékszervek működésének vizsgálata a szakmai irányelveknek megfelelően, látás- és hallásszűrés, a színlátás vizsgálata 6. osztálytól
- mozgásszervek vizsgálata: különös tekintettel a lábstatikai problémákra és a gerinc-rendellenességekre (tartáshiba, scoliosis),
- a kórelőzmény és családi anamnézis ismételt felvétele,
- az anamnézis alapján veszélyeztetett gyerekek kiszűrése, szükség esetén szakorvosi vizsgálatra irányítása,
- pajzsmirigy tapintásos vizsgálata 11 éves életkortól,
- vérnyomásmérés
- a gyermekek, tanulók személyi higiéniájának ellenőrzése
- káros szenvedélyek
- 2 évfolyamon elvégezzük a kisfiúk urogenitalis vizsgálatát
- szakmára történő alkalmasságnál a kritériumok meglétének vizsgálata, leletek begyűjtése

A mozgásszervek, gerinc rendellenességek, tartáshibák, mellkas deformitás, lábstatikai probléma miatt kiszűrt gyerekek nagy számát tekintve, szükséges lenne a gyermekek számára rendszeresen történő gyógytestnevelés órákon való részvétel, főállású gyógytestnevelő pedagógus alkalmazása az intézményekben. Valamint nagyban segítené az iskola-egészségügy munkáját, ha helyben megoldott lenne az ortopédiai és szemészeti szakellátás, ugyanis csak csekély mértékben jutnak el a gyermekek ezekre a szakvizsgálatokra.

Szükség esetén elsősegély-nyújtási feladatokat láttam el (sebellátás, vérnyomás mérés, stb.). Az elsősegélynyújtás nem képezi a szakmailag előírt munkám fő részét. Ha a telephelyen tartózkodok, akkor ellátom a védőnői kompetenciába tartozó sérüléseket, problémákat. A nem iskolában keletkező sérülések ellátása nem védőnői feladat, az a szülő felelőssége/kötelessége. Gyógyszert csak nagyon indokolt esetben, pl. magas láz, erős görcsök esetén adok, lehetőleg szülővel telefonon leegyeztetve.

Résztvétel egészségtan oktatásában:

- Az első osztályosok részére fogápolási előadás zajlott
- 2. és 3. évfolyam: Tisztálkodás, higiénia, fejtetvesség
- A 4. osztályos lányok részére „Felnőtté válás”- a kamaszkori változásokról és a menstruációról szolt az egészségnevelési óra.
- 5. évfolyam: Életmód tanácsadás
- A 6. osztályos tanulókkal a szerelem témaköréről, szexuális úton terjedő betegségekről és fogamzásgátlásról tartottunk előadást kolléganőmmel
- 7. és 8. évfolyam: Fogamzás, fogamzásgátlás, családtervezés. A témával kapcsolatos felmerült kérdések megbeszélése
- 8. évfolyam: Szexuális felvilágosítás, elsősegélynyújtás

1. évfolyamos tanulóknak szolt a DM „Mosolygó fogacskák” pályázata, amelyen minden elsős osztállyal részt vettünk. A pályázaton minden tanuló értékes fogápolási csomagot nyert.

A gyermekek nem megfelelő higiéniájából adódó fertőző betegségek szűrése, kezelése és szükség esetén orvoshoz való továbbításuk továbbra is aktuális. A problémakör megoldására szélesebb körben, együttműködve keressük a megoldást, ezért 2015 szeptemberétől havonta szakmaközi megbeszéléseket tartunk a Hajdúhadházi Önkormányzat épületében. Ezeken az értekezleteken részt vesz/vesznek a Hajdúhadházi Önkormányzat jegyzője, aljegyzője, a gyermekorvosok, a Földi J. K. T. Ny. Ált. Isk. és AMI gyermekvédelmi felelőse, a hajdúhadházi óvodák vezetői, egészségőrök, a Debreceni Járási Hivatal Népegészségügyi Osztály, a Hajdúhadházi Család- és Gyermejjóléti Központ, a Városi Gyámhivatalnak és a Területi és Iskolavédőnői szolgálatnak a munkatársai. A megbeszélések célja a fejtetvesség és egyéb fertőző betegségek megelőzése, kezelése érdekében szükséges lehetőségek és intézkedések egyeztetése, konkrét esetek egyeztetése,

valamint a jelzőrendszert érintő egyéb kérdések, törvényi változások egyeztetése, tájékoztatás. A megbeszélések eredményeként, az Önkormányzat támogatásával, egy egészségőrt alkalmaznak az általános iskolai tagintézményekben, aki a fejtetvesség szűrését és kezelését végzi, így nagyban segítve munkánkat azzal, hogy folyamatos kontroll alatt tartja a nagymértékben fejtetves gyermekeket. A Család- és Gyermekegészségügyi központ munkatársai több alkalommal osztottak ki tetűirtószert a fertőzött családok részére. A szülőkkel való családlátogatások és esetmegbeszélések során felvilágosítást nyújtottak abban, hogyan kell megelőzni, kezelni a fejtetvességet, milyen higiéniai szabályokat tartsanak be a szülők. Az iskolákban a szülői értekezletek alkalmával több osztályban felvilágosítást nyújtottunk a fertőző betegségekről a szülőknek. A kiszűrt és lekezelt tanulók szülei folyamatos írásbeli tájékoztatást kapnak gyermekük fejtetvességéről. Ebben a tanévben egyszer jártunk egy családnál Zágonyi Kitti köztisztviselővel és a Hajdúhadházi Család- és Gyermekegészségügyi Központ munkatársaival közös családlátogatáson. Itt megtörtént a családtagok szűrése, lekezelése és az ágyak, fekhelyek fertőtlenítése is. Sajnos vannak olyan szülők, akikre kis mértékben vagy egyáltalán nem tudunk hatni a megtett segítség, felvilágosítás és családlátogatások után sem, így fenntartva a problémakört.

A 2022-es tanévben Alföldi-Lakatos Irén iskolai Egészségőr munkájának bemutatása:

Az általános iskolákban havonta megtörténik a teljes iskolai létszám tisztasági vizsgálata, pediculosis szűrés az intézmény orvosi szobájában. Ezt követően a kiszűrt, vagy az előzőekben hiányzó gyermekek további szűrővizsgálata zajlik, hetente több napon is ellenőrizve őket. Az iskolában dolgozó Egészségőr az előzőleg kiszűrt gyermekek haját átnézi, majd Paranit tetűfésűvel átfésüli mosdó felett. Amennyiben élő fejtetűt talál, tájékoztatja a gyermeket a problémáról és megbeszéljük a további teendőket. Élő fejtetű esetén kötelessége lekezelné a hajas fejbőrt. Amennyiben élő fejtetűt talál az Egészségőr, akkor a gyermek hajának Pedex tetűirtó szer általi kezelése megtörténik. Erről a szülőt minden esetben írásban tájékoztatja. Minden hónap végén rögzítésre kerülnek a vizsgálatok és a kiszűrt gyermekek száma. Az egészségőr az osztályokban köröm és kéz tisztasági vizsgálatot is szokott végezni, szükség esetén a gyermeknek megmutatja a kéz és körömápolás menetét. Sebápolásban és elsősegélynyújtásban is szívesen segít a tagintézményben. Az egészségőr az munkáját felelősségteljesen ellátja, az iskolaegészségüggyel, az iskolavezetéssel a pedagógusokkal együttműködő, a diákok tisztelik és szeretik.

IV. Ellenőrzések tapasztalatai

2022. évben szakmai ellenőrzés a vezető védőnő hiánya miatt elmaradt.

V. Együttműködés más szervezetekkel, intézményekkel

- Területi védőnői szolgálattal: Probléma esetén konzultáció, közös családlátogatás, iskolai dokumentációhoz szükséges adatok bekérése, munkaértekezletek tartása
- Mikrotérségi Családsegítő és Gyermekjóléti Központ: napi szintű kapcsolat, esetmegbeszéléseken, esetkonferenciákon, szakmaközi megbeszéléseken való jelenlét, problémajelzés-visszajelzés
- Hajdúhadházon dolgozó Orvosok: probléma esetén konzultáció háziorvosokkal
- H-B Megyei Népegészségügyi Szakigazgatási Szerv Munkatársai:
 - Csáki Józsefné vezető védőnő, szakmai felettesem, aki szakmai kérdésekben nyújt segítséget, állást foglal, szakmai munkámat szakfelügyelet keretében ellenőrzi,
 - Csáki Józsefné, járványügyi osztály munkatársa 2022.áprilisig,
 - Zágonyi Kitti, járványügyi osztály munkatársa,
 - Driska Boglárka, járványügyi osztály munkatársa ,
- Óvodák
- Hajdúhadház Iskolarendőr,
- OÉTI; DM Kft: tanévenkénti pályázatokon való részvétel

VI. Továbbképzési tervek, elképzelések részletes indokolással

Minden évben igyekszem részt venni a Magyar Védőnők Egyesülete által szervezett Megyei védőnői napok elnevezésű rendezvényeken /tavasszal és ősszel/, amely MAVE tagok számára ingyenes.

VII. A védőnői ellátással kapcsolatos fejlesztési elképzelések:

- Hajdúhadházon dolgozó védőnőként azt tapasztalom, hogy az iskolaegészségügyi munka fejlesztésére tett javaslatokat Hajdúhadház Város Önkormányzata, mint munkáltató elfogadja és évről évre támogatja. A korábbi évek beszámolóí alapján leírt fejlesztési elképzelések közül több is megvalósult, ezáltal köszönettel tartozom Hajdúhadház Város Önkormányzatának. Munkahelyi mobiltelefon használatával, a kollégáimmal és probléma esetén a tanulók szüleivel fel tudom venni a kapcsolatot.

Főállású iskolaorvos alkalmazásával szervezettebbé vált az iskola-egészségügyi team munkája. Dr. Becskyné dr. Besenyői Ágnes iskolaorvossal nagyon jó szakmai és munkakapcsolatot alakítottunk ki. A Stefánia védőnői programot 2018 nyarán vásárolta meg a védőnők részére az Önkormányzat, amellyel rendszerezettebben tudom védőnői adminisztrációmat végezni, valamint az adatok a területi védőnői szolgálatról gyorsabban eljutnak hozzám az iskolába lévő 1. osztályos tanulókról.

További elképzelések:

- Segítené az iskola-egészségügy munkáját, ha helyben megoldott lenne az ortopédiai és szemészeti szakellátás, vagy szervezett lenne a gyerekek bejuttatása ezen szakvizsgálatokra.
- 2 Főállású egészségőr alkalmazása a 2 iskolai körzetben nagy segítség lenne, hiszen a tisztasági vizsgálatokon és a pediculosis szűrésekben, mint ahogy fentebb említettem nagy szerepe van és hozzájárul a védőnői munkánk eredményességéhez.